

Der Dialog

Die Kunst des Dialogs fußt darauf, eine gemeinsame Sprache zu finden. Uns geht es darum, solche Zeichen und Symbole der Kultur Deutschlands und Berlins zu finden, mittels derer wir die unbekanntere Geschichte unseres nächsten Nachbarn und einen Ausschnitt der deutsch-polnischen Beziehungen erzählen können. Deshalb werden die Besucher unserer Ausstellung zuerst mit den für sie am leichtesten wiederzuerkennenden Orten und Gestalten konfrontiert, anhand derer ihnen ein wenig über die polnische Geschichte mitgeteilt wird.

Dialog

Sztuka dialogu polega na znajdowaniu wspólnego języka. Nam chodzi o znalezienie takich znaków i symboli kultury Niemiec i Berlina, przez które będziemy mogli opowiedzieć nieznaną historię najbliższego sąsiada i fragment stosunków polsko-niemieckich. Dlatego na przykład widzowie naszej wystawy skonfrontowani zostaną najpierw z najbardziej rozpoznawalnymi dla nich miejscami i postaciami, by przez nie opowiedzieć o kawałku historii Polski.

Text / Tekst: Robert Traba

Eine Ausstellung des / Wystawa

In Zusammenarbeit mit / We współpracy z

STIFTUNG STADTMUSEUM BERLIN

Gestaltung der Ausstellung / Koncepcja wystawiennicza

Gefördert durch / Projekt wspierany ze środków

Medienpartner / Partnerzy medialni

Partner / Partnerzy

Unter der Schirmherrschaft des Regierenden Bürgermeisters von Berlin und der Präsidentin der Stadt Warschau / Wystawa odbywa się pod patronatem Burmistrza Berlina i Prezydenta M. St. Warszawy

Laufzeit / Czas trwania wystawy
20. März bis 14. Juni 2009 / 20 marca – 14 czerwca 2009

Ausstellungsorte / Miejsca wystaw
Ephraim-Palais

Hauptausstellung / Część główna wystawy
Poststr. 16, 10178 Berlin-Mitte
S/U Alexanderplatz, Bus 248, M 48
und / i

Märkisches Museum
Epilog – Zeitgenössische Kunst / Epilog - sztuka nowoczesna
Am Köllnischen Park 5, 10179 Berlin-Mitte
U Märkisches Museum, S/U Jannowitzbrücke, Bus: 147

Öffnungszeiten / Godziny otwarcia
Di, Do, Fr, Sa, So: 10 – 18 Uhr | Mi: 12 – 20 Uhr
wt., czw., pt., sob., nd: godz. 10 – 18 | śr.: 12 – 20
Ostern / Pflingsten geöffnet - Wielkanoc / Zielone Świątki - otwarte
1. Mai geschlossen / 1 maja zamknięte

Eintrittspreise / Ceny biletów
5,00 Euro | ermäßigt 3,00 Euro / 5,00 Euro | ulgowy 3,00 Euro
jeden 1. Mittwoch im Monat Eintritt frei, angemeldete Schulklassen und Kinder; Jugendliche bis 18 Jahre Eintritt frei / w każdą pierwszą środę miesiąca wstęp bezpłatny; zgłoszone wcześniej grupy szkolne, dzieci i młodzież do lat 18-tu wstęp bezpłatny
Während der Laufzeit der Ausstellung gelten die Tickets vom Märkischen Museum und vom Ephraim-Palais am Tag der Ticketlösung auch im jeweils anderen Haus.
W trakcie trwania wystawy bilety zakupione w Ephraim-Palais i w Märkisches Museum są ważne w dniu skasowania w obydwu budynkach.

Führungen im Ephraim-Palais
Öffentliche Führungen auf Deutsch: jeden 1. Sonntag im Monat um 15 Uhr: Eintritt, zzgl. Veranstaltungsticket
Führungen nach vorheriger Anmeldung auf Deutsch und Polnisch: Gruppenführungen bis 10 Personen: 40 €, jede weitere Person 4 €, zzgl. Eintritt
Führungen für Schulklassen: 30 €, inkl. Eintritt
Führungen für Studierendengruppen: bis 10 Personen, 40 €, jede weitere Person 4 €, inkl. Eintritt
Führungen auf Englisch: bis 10 Personen: 50 €, jede weitere Person 5 €, zzgl. Eintritt

Oprorowadzanie z przewodnikiem w Ephraim-Palais
Oprorowadzanie bez wcześniejszego zgłoszenia w jęz. niemieckim: każda pierwsza niedziela miesiąca, godz. 15.00: bilet wstępu plus opłata za przewodnika
Oprorowadzanie po wcześniejszym zgłoszeniu w jęz. polskim i niemieckim: Oprorowadzanie grup do 10 osób: 40 €, każda następna osoba 4 € plus bilet wstępu
Oprorowadzanie klas szkolnych: 30 €, w tym bilet wstępu
Oprorowadzanie dla studentów do 10 osób: 40 €, każda następna osoba 4 €, w tym bilet wstępu
Oprorowadzanie w jęz. angielskim do 10 osób: 50 €, każda następna osoba 5 €, plus bilet wstępu

Anmeldungen und weitere Informationen / Zgłoszenia i dalsze informacje
Infoline + 49(0)30 24002-162, info@stadtmuseum.de

Begleitband zur Ausstellung
Robert Traba (Hg.), My, berlińczycy! Wir Berliner! Geschichte einer deutsch-polnischen Nachbarschaft, Koehler&Amelang 2009, 336 S., Preis: 29,90 €

Publikacja towarzysząca wystawie
Robert Traba (red.), My, berlińczycy! Wir Berliner! Historia polsko-niemieckiego sąsiedztwa, Koehler&Amelang 2009, 336 str., cena: 29,90 €

www.wirberliner.de

Wir Berliner!
i berlińczycy!
Historia polsko-niemieckiego sąsiedztwa
Geschichte einer deutsch-polnischen Nachbarschaft

Eine Ausstellung des Zentrums für Historische Forschung Berlin der Polnischen Akademie der Wissenschaften in Zusammenarbeit mit dem Stadtmuseum Berlin und dem Muzeum Narodowe Poznań
Wystawa Centrum Badań Historycznych Polskiej Akademii Nauk w Berlinie we współpracy ze Stadtmuseum Berlin i Muzeum Narodowym w Poznaniu
WIRBERLINER.de

Das Zentrum für Historische Forschung Berlin der Polnischen Akademie der Wissenschaften präsentiert mit dem Stadtmuseum Berlin und dem Muzeum Narodowe Poznań die Ausstellung

My, berlińczycy! Wir Berliner! Geschichte einer deutsch-polnischen Nachbarschaft

Ein Drama in drei Akten und 18 Szenen, ein einleitender Prolog und ein abschließender Epilog. Eine so inszenierte Ausstellung erzählt die fast dreihundertjährige Geschichte des „polnischen Berlins“. Zur Bühne werden zwei städtische Museen, die Exponate und das WORT sind unsere Schauspieler. Vorhang auf!

Centrum Badań Historycznych Polskiej Akademii Nauk w Berlinie we współpracy ze Stadtmuseum Berlin i Muzeum Narodowym w Poznaniu prezentuje wystawę

My, berlińczycy! Wir Berliner! Historia polsko-niemieckiego sąsiedztwa

Trzy akty, osiemnaście scen, otwierający prolog i zamykający epilog. Taka jest konstrukcja dramatu, który opowiada prawie trzystuletnią historię „polskiego Berlina“. Sceną są dwa muzea miejskie, aktorami kilkaset eksponatów i SŁOWO. Kurtyna!

Konzept

Diese Ausstellung ist nicht nur über Berlin. Sie ist nicht nur über Polen und auch nicht nur über deutsch-polnische Beziehungen. Diese Ausstellung handelt von Geschichte und von der Erinnerung an Geschichte. Über Polen in Berlin und über Berlin in den Polen. Wir geben keine Antwort auf die Frage, wie Geschichte erzählt werden sollte. Doch haben wir eine Idee und eine Konzeption – mögen die Besucher selbst über diese urteilen. Wir erzählen mit Bildern, Ausstellungsstücken, moderner Visualisierung und mit Worten. Aus dieser Geschichte können beide Seiten etwas lernen. Polen/ Deutsche erkennen sich selbst durch das Prisma des „Anderen“. Die Deutschen lernen ein weitestgehend unbekanntes Stück ihrer Hauptstadt kennen und erfahren zugleich etwas über die Geschichte des östlichen Nachbarn.

Koncepcja

Nie jest to wystawa tylko o Berlinie. Nie jest to wystawa tylko o Polakach czy o stosunkach polsko-niemieckich. Jest to wystawa o historii i jej pamiętaniu. O Polakach w Berlinie i o Berlinie w Polakach. Nie odpowiadamy na pytanie, jak opowiadać historię. Mamy jednak swój pomysł i swoją koncepcję, którą oddajemy do oceny zwiedzającym. Opowiadamy obrazem, eksponatem, nowoczesną wizualizacją i słowem.

Z tej historii uczą się obie strony. Polacy/Niemcy poznają siebie przez pryzmat „innego“, a dodatkowo Niemcy poznają nieznaną część swojej stolicy i jednocześnie historii wschodniego sąsiada.

Ziel

Die zentrale Frage, die wir uns von Beginn an stellen und die wir zu beantworten versuchen, ist ganz einfach: Wer ist tatsächlich ein Pole in Berlin? Ist es der Emigrant, der schon 50 Jahre in Berlin lebt und nur noch schlecht polnisch spricht? Oder vielleicht der fließend polnisch sprechende Jude aus dem Osten, der in der Zwischenkriegszeit oder direkt nach dem Krieg hierher kam? Oder die Schlesier mit ihrer besonderen Identität? Sie sind natürlich alle Polen, aber sie könnten es genauso nicht sein, wenn das ihre Wahl wäre. Dabei stoßen wir auf ein zentrales Problem der Nationalismusforschung: die Kategorie der Nation als einen konstruierten Wert.

Cel

Centralne pytanie, które od początku stawiamy i staramy się na nie odpowiedzieć jest proste: kto tak naprawdę jest Polakiem w Berlinie? Czy jest nim już słabo mówiący po polsku emigrant od 50 lat mieszkający w Berlinie? A może dobrze mówiący po polsku Żyd ze wschodu, który przybył tu w okresie międzywojennym albo zaraz po wojnie? A Ślązacy z ich specyficzną tożsamością? Wszyscy oni są oczywiście Polakami, ale równie dobrze mogą nimi nie być, gdyby tak chcieli wybrać. W tym momencie dotykamy centralnego problemu badań nad nacjonalizmem: kategorii narodu jako wartości konstruowanej.

Identität

Berlin ist immer wieder auf der Suche nach seiner Identität. Zu dieser Diskussion soll die Ausstellung einen Beitrag leisten. Die Polen integrieren sich schnell in Berlin, viele tauchen so sehr in die Stadtlandschaft ein, dass sie sich assimilieren. Aber vielleicht lohnt es sich, ein polnischer Berliner zu sein? Und vielleicht lohnt es sich, in der offenen, freundlichen Atmosphäre der deutschen Hauptstadt auch einen polnischen Farbtupfer zu entdecken? Weder den Polen noch Berlin wird das abträglich sein.

Tożsamość

Berlin wciąż poszukuje swojej tożsamości. Chcemy się włączyć w tę dyskusję. Polacy szybko się w Berlinie integrują, wielu wtapia się tak mocno w krajobraz miasta, że ulegają asymilacji. A może warto być polskim berlińczykiem? A może warto w otwartej, przyjaznej atmosferze niemieckiej metropolii dostrzegać również polski koloryt miasta? Ani Polakom, ani Berlinowi to nie zaszkodzi.